

NAMAZ İBADETİ VE ÖNEMİ

- Kur'an'da "salat" sözcüğü ile ifade edilen namaz, belirli şartlara uygun olarak Allah'ı (c.c.) anmamızı sağlayan bir ibadettir.
- Akıllı ve ergenlik çağına girmiş tüm Müslümanların bu ibadeti yerine getirmesi **farz**dır.
- Namaz ile kişi Allah'ı (c.c.) hatırlamış, O'na boyun eğmiş, hamd etmiş ve övgüsünü dile getirmiş olur. Böylece kişi kötülükten de uzak durmuş olur.
- "...Namaz, insanı hayâsızlıktan ve kötülükten alıkor. Allah'ı anmak (olan namaz) elbette en büyük ibadettir..."

(Ankebût suresi, 45. ayet)

- Kur'an'da en çok zikredilen bir ibadet olan namaz kişinin günahlardan arınmasında, ahlâkının güzelleşmesinde büyük etkiye sahiptir.
- Birlikte kılınan namazlar da toplumsal bütünlüğü sağlamakta ve dayanışma ruhunu güçlendirmektedir.

NAMAZ ÇEŞİTLERİ

- Namazlar dinî hükümlerine göre üçe ayrılır.

Farz Namazlar

- Allah'ın (c.c.) kesin olarak kılınmasını emrettiği namazlardır. Bu namazlar kendi içerisinde ikiye ayrılır.
- Kişinin mutlaka kılması gereken namazlar **farz-ı ayn**, bir kısım Müslümanın yerine getirmesi ile diğerlerinden sorumluluğunun kalktığı namazlar da **farz-ı kifaye** hükmündedir.

Vacip Namazlar

- Dinî hükmü, farz kadar açık ve kesin olmamakla birlikte kılınması emredilen namazlardır.

Nafile Namazlar

- Farz ve vacip olan namazların dışında Allah'ın (c.c.) rızasını kazanmak amacıyla kılınan namazlardır. Yerine getirilmediğinde kişiye bir günahı yoktur.

FARZ

- Cuma
- Cenaze
- Beş vakit

VACİP

- Vitr
- Bayram

NAFİLE

- Teravih
- Beş vakit namazın sünnetleri

Not: Cenaze namazını o bölgede bulunan bir kısım Müslümanlar tarafından kılınması diğer Müslümanların üzerinden sorumluluğu kaldırır. Bu nedenle farz-ı kifâye hükmündedir.

Not: Gece yarısı kılınan **teheccüd** namazı camilere girildiğinde kılınan **tahiyyetü'l mescid** (mescidi selam-lama) namazı, yolculuğa çıkılırken kılınan **yolculuk** namazı, ömürde bir defa kılınması tavsiye edilen tesbih namazı, Allah'tan (c.c.) bağışlanma dilemek için kılınan **tövbe** namazı, Allah'a (c.c.) teşekkürümüzü ifade etmek için kılınan **şükür** namazı da nafîle hükmünde değerlendirilmektedir.

NAMAZIN KILINIŞI

- Namazların geçerli olması için namazın öncesinde ve namaz esnasında uyulması gereken birtakım kurallar bulunur.
- Namaz öncesinde yerine getirilmesi gereken farzlara "**şart**", namaz kılarken uyulması gereken farzlara da "**rükün**" denilmektedir.

Namazın hazırlık şartları

Hadesten tahâret: Abdest veya gerektiğinde gusül almaktır.

Necâsetten tâharet: Namaz kılınan yerin ve elbiselerin temiz olmasıdır.

Setr-i avret: Erkeklerin göbekten diz kapağının altına kadar, kadınların ise yüzleri, elleri ve ayakları dışında bütün bedenlerini örtmeleridir.

İstikbâl-i kıble: Kâbe'nin bulunduğu (Mescid-i Haram) yöne yönelmektir.

Vakit: Her namazı kendi vakti içerisinde kılmaktır. Güneş doğarken, tam tepedeyken ve batarken namaz kılınması mekruhtur.

Niyet: Kılınan namazın hangi namaz olduğu bilinci taşımadır. Kılınan namaz öncesinde hangi namaz olduğu belirtilerek "Niyet ettim Allah rızası için." ifadesi kullanılır.

Not: Bu şartlardan herhangi birinin yerine getirilmemesi namazın geçersiz olmasına sebep olmaktadır.

- Öğretmenlerimiz öğrencileri ile paylaşabilir.
- Bu içerik [@Din ve Kültür](#)'ün katkılarıyla hazırlanmıştır.
- Sadece öğretmen ve öğrencilerin ücretsiz kullanımına sunulmaktadır.
- Herhangi bir site ya da kitapta yayınlanmasına (isim belirtilse dahi) izin verilmemektedir.

Abdestin alınışı

• “Niyet ettim Allah rızası için abdest almaya.” diyerek niyet edilir.

Niyet ettikten sonra eller güzelce yıkanır.

Ağza sağ elle üç defa su verip çalkalanır.

Burna üç kez su verilip temizlenir.

Saçların bittiği yerden kulak hizasına ve çene altına kadar yüz üç kez yıkanır.

Önce sağ, sonra da sol kol dirseklerle birlikte yıkanır.

Başın dörtte biri veya tamamı mesh edilir.

İşaret ya da serçe parmaklarla kulakların içi, başparmakla da kulakların arkası temizlenir.

Kulaklar bu parmaklarla temizlendikten sonra diğer üç parmaklarla boyun mesh edilir.

Önce sağ ayak sonra da sol ayak topuklarla birlikte yıkanır.

Not: Abdest alırken elleri dirseklerle beraber yıkamak, yüzü yıkamak, başı mesh etmek ve ayakları yıkamak farzdır.

Not: Tuvalet ihtiyacını gidermek, yellenmek, uyumak, vücuttan kan çıkması, ağız dolusu kusmak ve namaz kılarken sesli bir şekilde gülmek abdesti bozar.

Gusul (Boy) Abdesti

Gusul abdesti vücutta kuru yer kalmayacak şekilde yıkanarak alınan abdesttir. Bazı durumlarda akıllı ve ergenlik çağına girmiş her Müslümanın bu abdesti alması gerekir.

• Bu abdesti almak için önce niyet edilir. Ardından ağza üç defa su alınıp çalkalanır, burna da üç defa su verilip temizlenir. Son olarak tüm vücut kuru yer kalmayacak şekilde yıkanır ve abdest tamamlanır.

Teyemmüm Abdesti

• Suyun bulunmadığı veya kullanılmaya-çağı durumlarda temiz toprak veya toprak cinsinden bir şey ile alınan bir abdesttir.

• Bu abdesti almak için önce niyet edilir. Ardından iki el toprağa sürülüp silkelendikten sonra yüz mesh edilir. Son olarak eller aynı şekilde toprağa sürülüp silkelendikten sonra önce sağ sonra sol kol mesh edilir ve abdest tamamlanır.

Not: Normal abdesti bozan durumlar olduğunda veya suyu kullanmaya engel durum ortadan kalktığıında teyemmüm bozulur.

Ezan ve Kamet

• Namaz vaktinin girdiğini belirtmek için minarelerden okunan çağrıya ezan denilmektedir. Beş vakit namaz için her gün ezan okunur.

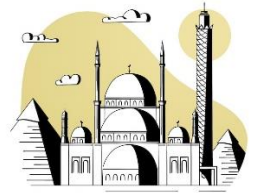
Not: İlk ezan Medine'ye hicretten sonra **Bilal-i Habeşi** tarafından okunmuştur.

• Kamet de namazların farzını kılmadan önce okunan bir bildiridir. Sözleri ezan ile aynı olan bu bildiride ek olarak “**namaz ibadeti başlamak üzere**” anlamına gelen “**kad kâmeti's- salâh**” cümlesi eklenir.

Ezanın sözleri ve anlamları

- Allâhü ekber. (4 defa)
- Eşhedü en lâ ilâhe illallah. (2 defa)
- Eşhedü enne Muhammeden Resûlullah. (2 defa)
- Hayye ale's-salâh. (2 defa)
- Hayye ale'l-felâh. (2 defa)
- Allâhü ekber. (2 defa)
- Lâ ilâhe illallâh. (1 defa)

- Allah en büyüktür.
- Allah'tan başka ilah olmadığına şahitlik ederim
- Muhammed'in Allah'ın elçisi olduğuna şahitlik ederim
- Haydi namaza!
- Haydi kurtuluşa!
- Allah en büyüktür.
- Allah'tan başka ilah yoktur.

- Öğretmenlerimiz öğrencileri ile paylaşabilir.
- Bu içerik [Din ve Kültür](#)'ün katkılarıyla hazırlanmıştır.
- Sadece öğretmen ve öğrencilerin ücretsiz kullanımına sunulmaktadır.
- Herhangi bir site ya da kitapta yayınlanmasına (isim belirtilse dahi) izin verilmemektedir.
- Bu dokümanın tüm yayın hakları [mikailokumus.com](#)'a aittir.

Namazın Rükünleri

İftitah tekbiri: Namaza "Allahü Ekber" diyerek başlamak.

Kıyam: Namazda ayakta durmak.

Kıraat: Namazda Kur'an okumak.

Rükû: Elleri dizlere koyarak eğilmek.

Secde: Alın, burun, dizler, eller ve ayakları yere koymak.

Kâde-i ahire: Namazın sonunda "Ettehiyyâtü" duasını okuyacak kadar oturmak.

Namazın kılınına bir örnek

- **Niyet ettim Allah rızası için "---- namazının sünnetini kılmaya."** denilerek namaza hazırlık tamamlanır.
- Erkekler ellerini kulak hizasına kadınlar da omuz hizasına kaldırır ve "**Allahü ekber**" denilerek namaza başlanır.
- Erkekler sağ elle sol eli kavrayarak göbek üzerinde tutarken kadınlar da sağ elini sol el üzerine tutarken göğüs üzerinde tutarak kıyamda dururlar.
- Kıyamda ilk olarak "**Sübhâneke**" duası okunur. Ardından "**Eûzü besmele**" çekerek **Fatiha** suresi ve ek olarak bir **sure veya bir miktar ayet** okunur.
- Kıraat bölümü tamamlanınca "**Allhü ekber**" denilerek rükû yapılır. Rükûda üç defa "**Sübhâne rabbiye'l-azîm.**" ifadesi söylenir.
- "**Semiallâhü limen hamideh.**" denilerek doğrulduktan sonra "**Rabbenâ leke'l-hamd**" ifadesi söylenir.
- Rükû tamamlandıktan sonra "**Allahü ekber**" denilerek secde yapılır. Secdede üç defa "**Sübhâne rabbiye'l-a'lâ.**" ifadesi söylenir. Bu secde aynı şekilde bir defa daha tekrarlanır.

• Birinci rekât tamamlandıktan sonra ikinci rekâta kal-kılır ve "**Sübhâneke**" ve "Eûzü" hariç birinci rekât aynı şekilde tekrarlanır.

• Son oturuşa gelindiğinde sırasıyla "**Ettehiyyâtü**", "**Allâhümme salli**", "**Allâhümme barik**" ve "**Rabbenâ**" duaları okunur.

• Bu dualar okunduktan sonra baş sağa çevrilirken de sola çevrilirken de "**Esselâmü aleyküm ve rahmetullâh.**" denilerek namaz tamamlanır.

Not: Kıyamda iken Fatiha'dan sonra okunan kısa sure veya ayetlere **zammi sure** denilmektedir.

Beş vakit kılınan namazların rekâtları

	İlk sünnet	Farz	Son sünnet
Sabah	2	2	-
Öğle	4	4	2
İkinci	4	4	-
Akşam	-	3	2
Yatsı	4	4	2

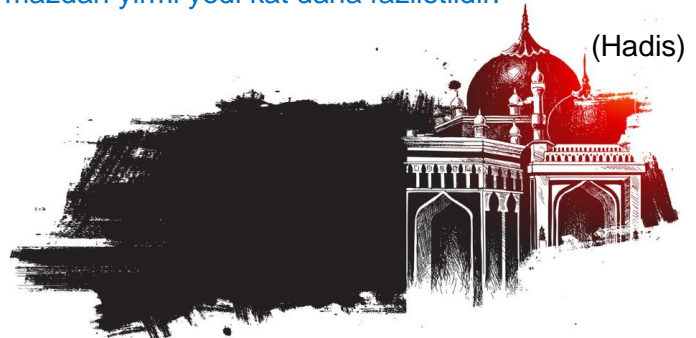

Not: **Vitir namazı** yatsı namazından sonra kılınır ve üç rekâttan oluşur. Dinî hükmü **vaciptir**.

CEMAAT İLE NAMAZ

- Bazı namazlar tek başına kılınabilirken bazılarının cemaat halinde kılınması zorunludur.
- **Bayram** namazlarının ve **Cuma** namazının cemaat ile kılınması gerekir. Beş vakit namazlar ve teravîh namazı bireysel kılınabilse de cemaat ile kılınması tavsiye edilmiştir.
- "**Cemaatle kılınan namaz, tek başına kılınan namazdan yirmi yedi kat daha faziletlidir.**"

(Hadis)

- Öğretmenlerimiz öğrencileri ile paylaşabilir.
- Bu içerik [@Din ve Kültür](#)'ün katkılarıyla hazırlanmıştır.
- Sadece öğretmen ve öğrencilerin ücretsiz kullanımına sunulmaktadır.
- Herhangi bir site ya da kitapta yayınlanmasına (isim belirtilse dahi) izin verilmemektedir.
- Bu dokümanın tüm yayın hakları [mikailokumus.com](#)'a aittir.

Cuma Namazı

• Cuma namazı, akıllı, ergenlik çağına ulaşmış, sağlıklı, hür ve yolcu olmayan tüm Müslüman erkeklere **farz**dır. Kadınlar da isterlerse kılabilirler.

• “Ey iman edenler! Cuma günü namaz için çağrı yapıldığı zaman, hemen Allah'ın zikrine koşun ve alışverişi bırakın...”

(Cum'a suresi, 9. ayet)

• Cuma namazı dört sünnet, iki farz, dört son sünnet olmak üzere on rekâttan oluşur.

• Dört rekât ilk sünnetin ardından **iç ezan** okunur, ardından imam minbere çıkarak hutbe okur. Sonrasında müezzin kamet getirir ve cemaat ile birlikte farz olan iki rekât namaz kılınır.

Not: Hutbe: Cuma ve bayram namazlarında topluluğa karşı yapılan konuşmadır.

• Namazın farzı tamamlandıktan sonra isteyenler dört rekâtlık **zühr-i ahir** ve vaktin iki rekâtlık sünnetini de kılabilir.

Not: Cuma namazını kılan bir kimsenin öğlen namazını kılmasına gerek yoktur. Fakat herhangi bir sebepten dolayı cuma namazı kılınamamışsa mutlaka öğlen namazı kılınması gerekir.

Bayram Namazı

• Bayram namazları yılda iki defa cemaat ile kılınması gereken **vacip** hükmünde olan namazlardır. Bayramın birinci gününde güneş doğduktan yaklaşık 45 dakika sonra kılınır.

• Bayram namazı kılmak için, “**Niyet ettim Allah rızası için bayramı namazını kılmaya, uydum imama.**” şeklinde niyet edilir ve tekbir alındıktan sonra eller bağlanarak **Sübhâneke** duası okunur.

• İlk iki tekbirde eller kaldırılır ve yana salınır. Üçüncü tekbirde de eller kaldırıldıktan sonra yana salınır.

• İmam yüksek sesle **Fâtiha** suresini, ardından da **zammi sure** okur. Rükû ve secdenin ardından ikinci rekâta kalkılır.

• İmam yüksek sesle **Fâtiha** suresini, ardından da **zammi sure** okur. İmamla birlikte cemaat de ellerini kaldırarak üç defa tekbir alır. Her seferinde eller yana salınır.

• Rükû ve secdeden sonra oturarak “**Ettehiyyâtü, Allâhümme Salli, Allâhümme Barik ve Rabbenâ**” duaları okunur ve selam verilir.

• Namazdan sonra imam minbere çıkarak **hutbe** okur. Hutbede günün anlam ve öneminden bahsedilir ve dua edilir.

Cenaze Namazı

• Bu namaz, rükû ve secdesi olmayan, ölen Müslüman bir kimse için dua niteliği taşıyan ve ayakta kılınan bir namazdır. **Farz-ı kifâye** hükmündedir.

• Vefat eden kişi yıkanmış ve kefenlenmiş olarak cemaatin önünde, musalla denilen yüksekçe bir yere konulur.

• İmam önde cemaat de hemen arkasında olacak şekilde saf oluşturulur.

Cenaze namazı için niyet ettikten sonra tekbir alınır ve eller bağlanır. İmam ve cemaat içinden “**ve celle senâük**” ifadesini ekleyerek **Sübhâneke** duasını okur.

• İmam ellerini kaldırmadan ikinci tekbiri alır. İmam ve cemaat içinden **Allâhümme Salli ve Allâhümme Barik** dualarını okur.

• İmam ellerini kaldırmadan üçüncü tekbiri alır. Cemaat de içinden cenaze duasını okur. Cenaze duasını bilmeyenler **Rabbenâ** dualarını veya bildikleri başka bir duayı okuyabilirler.

• İmam ellerini kaldırmadan dördüncü kez tekbir alır. Hemen ardından herhangi bir dua okunmadan önce sağa sonra sola selam verilir. Böyle namaz tamamlanmış olur.

Teravih Namazı

• Ramazan ayına özel olan, yatsı namazından sonra, vitir namazından önce kılınan; sekiz veya yirmi rekâttan oluşan **sünnet** hükmünde bir namazdır.

• Bireysel kılınabilse de cemaat ile kılınması tavsiye edilmiştir.

• İki rekâtta selam verilirse sabah namazının sünneti gibi, dört rekâtta selam verilirse ikindi namazının sünneti gibi kılınır. Her selamdan sonra Hz. Peygambere (s.a.v.) salâvat getirilir.

• Bu namaz toplumsal birlik ve beraberlik ruhunun oluşmasında büyük paya sahiptir.

- Öğretmenlerimiz öğrencileri ile paylaşabilir.
- Bu içerik **Din ve Kültür**'ün katkılarıyla hazırlanmıştır.
- Sadece öğretmen ve öğrencilerin ücretsiz kullanımına sunulmaktadır.
- Herhangi bir site ya da kitapta yayınlanmasına (isim belirtilse dahi) izin verilmemektedir.
- Bu dokümanın tüm yayın hakları mikailokumus.com'a aittir.

BİR PEYGAMBER TANIYORUM: HZ. ZEKERİYA (A.S.)

• Soyu Hz. Davud'a (a.s.) ve Hz. İbrahim'e (a.s.) kadar dayanan Hz. Zekeriya (a.s.) İsrailoğulları'na gönderilmiş bir peygamberdir.

• Peygamber olmadan önce **Beytü'l-Makdis**'te (**Mescid-i Aksa**) hizmet etmiş, peygamberlik görevi verildiğinde Kudüs ve çevresindeki insanları tevhide davet etmiştir.

• Hz. Zekeriya (a.s.) bu mabette Hz. İsa'nın (a.s.) annesi **Hız. Meryem**'in (r.a.) bakımı ile ilgilenmiştir.

Not: Beytü'l-Makdis, Müslümanların namaz kılarken yöneldikleri ilk kıbledir. Medine'ye hicretten sonra ise kible Kâbe olmuştur.

• Yaşamını Allah'a (c.c.) kulluk etmekle geçirmiş, geçimini sağlamak için marangozluk yapmıştır.

• Yaşlanana kadar hiç çocuğu olmayan Hz. Zekeriya (a.s.) yaşlanınca kendisinden sonra kavmini doğru yola davet etmesi için Allah'a (c.c.) kendisine bir erkek çocuğu vermesi için dua etmiştir.

• Allah (c.c.) kendisine bir erkek çocuğu olacağını bildirdiğinde şaşkınlık yaşayan Hz. Zekeriya (a.s.) bunun olacağına dair Allah'tan (c.c.) bir işaret istemiştir.

• Allah (c.c.) da kendisine bir işaret olması için Hz. Zekeriya'nın (a.s.) üç gün ve üç gece konuşmasını engellemiş, Hz. Zekeriya (a.s.) kimse ile konuşamamıştır.

• Kendisi çok yaşlı, eşi de kısır olmasına rağmen Allah (c.c.) Hz. Zekeriya'ya (a.s.) Yahya isminde bir erkek çocuğu nasip etmiştir.

• İsmi Allah (c.c.) tarafından konulan Hz. Yahya (as.) yumuşak kalpli ve temiz huylu olması ile tanınmaktadır.

• Hz. Yahya (a.s.) anne ve babasına çok saygılı bir yaşam sürmüş, daha çocukken kendisine ilim ve hikmet verilmiştir. Büyüyünce de peygamberlikle görevlendirilmiştir.

Not: Hz. Yahya (a.s.) Hz. İsa ile aynı dönemde yaşamış, ilk başta Tevrat ile insanları hak dine davet ederken daha sonra İncil ile davet etmeye başlamıştır.

Not: Hz. Zekeriya (a.s.) ve oğlu Hz. Yahya (as.) İsrailoğulları tarafından şehit edilmiştir.

BİR SURE TANIYORUM: FİL SURESİ VE ANLAMI

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
أَلَمْ تَرَ كَيْفَ فَعَلَ رَبُّكَ بِأَصْحَابِ الْفِيلِ ﴿١﴾ أَلَمْ يَجْعَلْ كَيْدَهُمْ
فِي تَضَلُّلٍ ﴿٢﴾ وَأَرْسَلَ عَلَيْهِمْ طَيْرًا أَبَابِيلَ ﴿٣﴾ تَرْمِيهِمْ
بِحِجَارَةٍ مِنْ سِجِّيلٍ ﴿٤﴾ فَجَعَلَهُمْ كَعَصْفٍ مَأْكُولٍ ﴿٥﴾

Okunuşu

Elem tera keyfe fe'ale rabbuke bi-ashâbi-lfil. elem yec'al keydehum fî tadrîl. ve ersele 'aleyhim tayran ebâbîl. termîhim bihicâratin min siccîl. Fece'alehum ke'asfin me'kûl.

Anlamı

Rabbinin, fil sahiplerine ne yaptığını görmedin mi? Onların tuzaklarını boşa çıkarmadı mı? Üzerlerine balçıktan pişirilmiş taşlar atan sürü sürü kuşlar gönderdi. Nihayet onları yenilmiş ekin yaprakları hâline getirdi.

• Fil suresi, Mekke'de inmiş, beş ayetten oluşan ve Yemen Valisi Ebrehe'nin ve ordusunun helak edilışinden bahseden bir suredir.

• **Kâbe**'ye fillerle saldırı girişimden bahsedildiği için bu isimle anılmaktadır. Bu olayın Hz. Muhammed'in (s.a.v.) doğduğu yıl gerçekleştiği rivayet edilmektedir.

• Rivayetlere göre Yemen Valisi **Ebrehe** San'a'ya büyük bir kilise yaptırır. İnsanları bu kiliseye davet etse de istediği sonucu alamaz.

• İnsanların çoğunlukla Kâbe'ye gittiğini görür ve Arapların da kışkırtması sonucunda Kâbe'yi yıkmaya karar verir.

• Fillerle güçlendirilmiş güçlü bir ordu ile Kâbe'ye doğru yola çıkar. Kâbe'ye vardığında ise yüce Allah ordunun üzerine **kuşlar** ile taş yağdırır.

• Fil ordusu surede belirtildiği gibi ordu çiğnenmiş ekin yaprakları gibi paramparça edilir.

Not: Yüce Allah bu surede Mekkeli müşriklere Fil Olayı'nı hatırlatarak Ebrehe'nin olduğu gibi müşriklerin de tuzaklarını ve hilelerini çıkaracağını vurgulamıştır.